

ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ

v.

ਐਮ.ਪੀ.ਪੀ. ਕਾਵੇਰੀ ਚੇਟੀ

ਬਨਾਮ

ਜਨਵਰੀ 19, 1995

[ਜੇ.ਐਸ. ਵਰਮਾ, ਐਸ.ਪੀ. ਭਰੂਚਾ ਅਤੇ ਕੇ.ਐਸ. ਪਰਿਪੂਰਨਨ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾਰ]

ਖਾਨਾਂ ਅਤੇ ਖਨਿਜ (ਨਿਯਮਨ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ) ਐਕਟ, 1957—ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਮਾਈਨਰ ਮਿਨਰਲ ਕੰਸੈਸ਼ਨ ਨਿਯਮ, 1959—ਨਿਯਮ 19ਏ, ਸਰਕਾਰੀ ਆਦੇਸ਼ ਨੰਬਰ 214 ਦੁਆਰਾ 10ਵੀਂ ਜੂਨ, 1992 ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ, ਪਹਿਲੀ ਪ੍ਰੋਵਿਜ਼ੋ—ਗ੍ਰੈਨਾਈਟ ਖਾਨਾਂ ਦਾ ਲੀਜ—ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਜਾਂ ਨਿਗਮਾਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇਣਾ—ਕੀ ਇਹ ਮਨਮਾਨੀ ਹੈ—ਫੈਸਲਾ, ਨਹੀਂ—ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਅਤੇ ਨਿਗਮਾਂ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਖਾਨਕਾਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵੈਧ ਵਿਭੇਦ ਮੌਜੂਦ ਹੈ—ਨਿਯਮ 19ਏ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਪ੍ਰੋਵਿਜ਼ੋ ਨੂੰ ਸੈਕ. 17ਏ(2) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਨੂੰ ਦਰਕਿਨਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਨਿਯਮ 8ਡੀ ਅਤੇ 19ਬੀ—ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵੈਧਤਾ—ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਮਾਈਨਰ ਮਿਨਰਲ ਕੰਸੈਸ਼ਨ ਨਿਯਮ, 1959 ਦੇ ਨਿਯਮ 8ਡੀ ਅਤੇ 19ਬੀ ਅਤੇ ਨਿਯਮ 19ਏ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਪ੍ਰੋਵਿਜ਼ੋ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਖਾਨਾਂ ਅਤੇ ਖਨਿਜ (ਨਿਯਮਨ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ) ਐਕਟ, 1957 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਅਸੰਵਿਧਾਨਕ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹਨਾਂ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਰਕਾਰੀ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਆਸ਼ਿਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਨਿਯਮ 19ਏ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਪ੍ਰੋਵਿਜ਼ੋ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕੰਪਨੀ ਜਾਂ ਨਿਗਮ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਤਰਜੀਹ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਬੇਲਗਾਮ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮੁੱਖ ਤੌਰ ਤੇ ਨਿਯਮ 8ਡੀ ਅਤੇ 19ਬੀ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ ਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 15 ਨੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਗ੍ਰੈਨਾਈਟ ਨੂੰ ਖੋਦਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅੰਦਰੂਨੀ ਜਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਵਪਾਰ ਨੂੰ ਨਿਯਮਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ। ਸੈਕਸ਼ਨ 15 ਨੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕੰਪਨੀ ਜਾਂ ਨਿਗਮ ਨੂੰ ਗ੍ਰੈਨਾਈਟ ਲਈ ਇੱਕ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਮੁੱਲ ਤੈਅ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ। ਇਹ ਅਪੀਲਾਂ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਦੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਅਤੇ ਨਿਗਮਾਂ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਖਾਨਕਾਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵੈਧ ਵਿਭੇਦ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਉਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਨੇੜਤਾ ਵਾਲਾ ਸੰਬੰਧ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।

ਰਾਜ ਨੇ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਨਿਯਮ 8ਡੀ ਅਤੇ 19ਬੀ ਉਸ ਐਕਟ ਦੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 18 ਨੂੰ ਧਿਆਨ 'ਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਵੈਧ ਸਨ। ਇਹ ਸੁਝਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਰਾਜ ਦੀ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਧਾਰਾ 15(ੳ) ਅਧੀਨ ਪਰਯਾਪਤ ਵਿਸ਼ਾਲ ਸੀ ਜੋ ਨਿਯਮ 8ਡੀ ਅਤੇ 19ਬੀ ਨੂੰ ਸਮਾਹਿਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ।

ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨੇ ਸੁਝਾਇਆ ਕਿ ਨਿਯਮਾਂ ਨੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕੰਪਨੀ ਜਾਂ ਨਿਗਮ ਲਈ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਸਨ। ਇਹ ਸੁਝਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸੋਧੇ ਗਏ ਨਿਯਮ 19ਏ ਦਾ ਜੀ.ਓ. ਨੰ. 214 'ਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸੰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਸੀ। 10 ਜੂਨ, 1992 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੌਜੂਦਾ ਨਿਯਮ 19-ਏ ਅਧੀਨ ਘੋਸ਼ਿਤ ਨੀਤੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪਾਲਿਸ਼ਿੰਗ ਇਕਾਈਆਂ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਇਹ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਸੀ। ਨਿਯਮ 19-ਏ ਦੀ ਸੋਧ ਨੂੰ ਮਨਮਾਨੀ ਅਤੇ, ਵਾਅਦਾ ਖਿਲਾਫੀ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤ ਨੂੰ ਵੀ ਲਾਗੂ ਕਰਦਿਆਂ, ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨੇ

ਸੁਝਾਇਆ ਕਿ ਨਿਯਮ 19ਏ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਪ੍ਰੋਵਿਜ਼ੋ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸ਼ਰਤ ਬਣਾਇਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਖਾਤੇ 'ਤੇ ਇਹ ਖਰਾਬ ਸੀ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17ਏ(2) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਸੁਝਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਨਿਯਮ 19ਏ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਪ੍ਰੋਵਿਜ਼ੋ ਦੁਆਰਾ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਚੱਕਰਵਿਊਰ 'ਚ ਪਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਨਿਪਟਾਉਂਦਿਆਂ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ

ਫੈਸਲਾ : 1.1. ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਅਤੇ ਨਿਗਮਾਂ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਨਿਜੀ ਖਾਣਕਾਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵੈਧ ਵਿਭੇਦ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਖਾਣਾਂ ਅਤੇ ਖਨਿਜ (ਨਿਯਮਨ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ) ਐਕਟ, 1957 ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਨੇਤਲਾ ਸੰਬੰਧ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਦੁਰਲੱਭ ਅਤੇ ਕੀਮਤੀ ਖਨਿਜ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਸੰਭਵ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦੇਹਨ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ, ਇਹ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਅਧੀਨ ਛੋਟੇ ਖਨਿਜਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ, ਲਈ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਸੋਧੇ ਗਏ ਨਿਯਮ 19-ਏ ਵਿਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਗ੍ਰੈਨਾਈਟ ਦੇ ਖਾਣ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਥ 'ਚ ਰੱਖਣ ਲਈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕਰਨ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਗ੍ਰੈਨਾਈਟ ਲਈ ਖਾਣ ਪੱਟੇ ਦੇ ਗ੍ਰਾਂਟ 'ਚ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਜਾਂ ਨਿਗਮਾਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇਣਾ।

1.2. ਕਬਜ਼ੇਦਾਰ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਕੇਵਲ ਉਸ ਸਮੇਂ ਲੋੜੀਂਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਪੱਟੇ ਦੇ ਧਾਰਕ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਇਮਾਰਤ ਜਾਂ ਘੇਰੇ ਗਏ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਬਾਗ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਨਿਯਮ 19ਏ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਚ ਖਰਾਬ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕੇਵਲ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸ਼ਰਤ ਬਣਾਇਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ।

1.3. ਧਾਰਾ 17ਏ(2) ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਖਾਣ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਕੰਪਨੀ ਜਾਂ ਨਿਗਮ ਦੁਆਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਰਿਜ਼ਰਵ ਕਰਨ ਦੀ ਭਾਲ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਅਜਿਹਾ ਖੇਤਰ ਨੋਟੀਫਾਈ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਵਿਚ ਨੋਟੀਫਾਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖਨਿਜ ਜਾਂ ਖਨਿਜਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਨਿਯਮ 19ਏ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਪ੍ਰੋਵਿਜ਼ੋ ਖਨਿਜਾਂ ਲਈ ਖਾਣ ਪੱਟੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਨਿਜੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। ਇਹ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਪੱਟੇ ਲਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਅਤੇ ਨਿਗਮਾਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਲਈ, ਜਿੱਥੇ ਉਸੇ ਖਾਣ ਪੱਟੇ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਖਨਿਜ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਹਨ, ਨਿਯਮ 3 ਅਤੇ ਐਪੈਂਡਿਕਸ ਐਕਸ ਦੇ ਫਾਰਮ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ 'ਚ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਸਭ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕੰਪਨੀ ਜਾਂ ਨਿਗਮ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਨਿਯਮ 19ਏ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਪ੍ਰੋਵਿ

2. ਕਿਸੇ ਖਣਿਜ ਨੂੰ ਖੋਦਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਉਸ ਉੱਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਉਕਤ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ, ਜੋ ਕਿ ਅਧੀਨ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਹੈ, ਧਾਰਾ 15 ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਢੰਗ ਵਿੱਚ ਸੀਮਿਤ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਖਣਿਜ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਅਤੇ ਵਿਕਰੀ ਮੁੱਲ ਉੱਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਧਾਰਾ 15 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1A) ਦੇ ਕਲੋਜ਼ (ਓ) ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਕਲੋਜ਼ ਕੇਵਲ ਖਾਣਾਂ ਅਤੇ ਖਣਨ ਲੀਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਖਣਿਜ ਰਿਆਇਤਾਂ ਦੇ ਗ੍ਰਾਂਟ ਦੇ ਨਿਯਮਨ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਖੋਦੇ ਗਏ ਖਣਿਜਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਨਿਯਮਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ।

ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ ਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਨਿਯਮ 8ਡੀ ਅਤੇ 19ਬੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਸਹੀ ਸੀ।

ਸਿਵਿਲ ਅਪੀਲੇਟ ਜੁਰਿਸਡਿਕਸ਼ਨ : ਸਿਵਿਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1655 ਦਾ 1993 ਆਦਿ ਆਦਿ।

23.12.92 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਨਾਲ ਮਦਰਾਸ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਡਬਲਿਊ.ਪੀ. ਨੰਬਰ 8277 ਦੇ 1992 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ।

ਪੀ.ਆਰ. ਸੀਤਾਰਾਮਨ, ਵੀ. ਬਾਲਾਚੰਦਰਨ, ਵੀ. ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਮੂਰਤੀ, ਕੇ.ਕੇ. ਮਾਨੀ, ਮਿਸ. ਇੰਦੂ ਮਲਹੋਤਰਾ, ਗਣਪਤੀ

ਅਯਰ ਗੋਪਾਲ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ, ਕੇ. ਰਾਮ ਕੁਮਾਰ, ਪ੍ਰਵੀਰ ਚੌਧਰੀ, ਐਲ.ਪੀ. ਅਗਰਵਾਲਾ, ਆਰ. ਮੋਹਨ, ਡਬਲਿਊ.ਸੀ. ਚੇਪੜਾ, ਪੀ.ਐਨ. ਰਾਮਲਿੰਗਮ, ਐਸ.ਆਰ. ਸੈਂਤੀਆ, ਅਰੁਣੇਸ਼ਵਰ ਗੁਪਤਾ, ਪ੍ਰਬੀਰਾਨੰਦ ਚੌਧਰੀ, ਸੂਰਜ ਕਾਂਤ, ਕੇ.ਵੀ. ਮੋਹਨ, ਆਰ. ਅਯਮ ਪੇਰੀਉਮਨ, ਈ.ਸੀ. ਅਗਰਵਾਲਾ, ਏ. ਮਾਰੀਆਰਪੁਥਮ ਅਤੇ ਕੇ. ਰਾਜੇਂਦਰ ਚੌਧਰੀ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਭਰੂਚਾ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ।

ਭਰੂਚਾ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ। ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਦੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਮਦਰਾਸ ਵਿੱਚ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ 23 ਦਸੰਬਰ, 1992 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਮਾਈਨਰ ਮਿਨਰਲ ਕੰਸੈਸ਼ਨ ਰੂਲਜ਼, 1959, ("ਕਿਹੋ ਗਏ ਨਿਯਮ") ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮ 8ਡੀ ਅਤੇ 19ਬੀ ਅਤੇ ਨਿਯਮ 19ਏ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਖਨਨ ਅਤੇ ਖਨਿਜ (ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ) ਐਕਟ, 1957, ("ਕਿਹੋ ਗਏ ਐਕਟ") ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਅਧੀਨ ਅਸੰਵਿਧਾਨਕ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸਰਕਾਰੀ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਰਾਹੀਂ ਇਹ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਕਿਹੋ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਉਹ ਵੀ ਆਂਸ਼ਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਰਾਜ ਨੂੰ ਇਥੇ ਜਵਾਬੀਆਂ ਨੂੰ, ਜੋ ਕਿ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਸਨ, ਬਿਨਾਂ ਉਕਤ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਤੋਂ ਖੁਦਾਈ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਅਤੇ ਖੁਦਾਈ ਕੀਤੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਢੇਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਰਾਜਸ਼ਾਹੀ ਅਤੇ ਸੀਗਨੀਅਰੇਜ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਅਧੀਨ।

ਨਿਯਮ 19ਏ।

10 ਜੂਨ, 1992 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਨਿਯਮ 19-ਏ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ :

"19-ਏ ਰਯੋਤਵਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸਜਾਵਟੀ ਅਤੇ ਸਿੰਗਾਰਿਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕਾਲੇ, ਗੁਲਾਬੀ, ਲਾਲ, ਸਲੇਟੀ, ਹਰੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਰੰਗੀਨ ਗ੍ਰੈਨਾਈਟਾਂ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਰ ਚੱਟਾਨ ਦੀ ਖੁਦਾਈ ਲਈ ਆਗਿਆ :

(1) ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸੈਕਸ਼ਨ III ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਰੋਧੀ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਰਯੋਤਵਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸਜਾਵਟੀ ਅਤੇ ਸਿੰਗਾਰਿਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕਾਲੇ, ਗੁਲਾਬੀ, ਲਾਲ, ਸਲੇਟੀ, ਹਰੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਰੰਗੀਨ ਗ੍ਰੈਨਾਈਟਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਚੱਟਾਨ ਦੀ ਖੁਦਾਈ ਲਈ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਹੋਵੇਗੀ। ਅਰਜ਼ੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਐਪੈਂਡਿਕਸ III ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗੀ :

ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਰਯੋਤਵਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਖਨਿਜਾਂ ਲਈ ਖੁਦਾਈ ਦੀ ਆਗਿਆ ਕੇਵਲ ਉਸ ਅਰਜ਼ੀਦਾਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜੋ ਕਿ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੌਜੂਦਾ ਉਦਯੋਗ ਹੈ ਜਾਂ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਉਦਯੋਗ ਵਿੱਚ ਖਨਿਜ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਉਦਯੋਗਿਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਹੈ :

ਇਸ ਤੋਂ ਅਗਲਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਖਨਿਜ ਦੀ ਖੁਦਾਈ ਲਈ ਆਗਿਆ ਧਾਰਕ ਨੂੰ ਖਾਸ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਖਨਿਜ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਜਾਂ ਢੇਣ ਲਈ ਖੇਤਰ ਮੁਲਾਂਕਣ, ਸੀਗਨੀਅਰੇਜ, ਐਪੈਂਡਿਕਸ II ਵਿੱਚ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਦਰਾਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਲੈਕਟਰ ਜਾਂ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਤੋਂ ਢੇਣ ਪਰਮਿਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ; ਇਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਹੈ ਕਿ ਢੇਣ ਪਰਮਿਟ ਕੇਵਲ ਉਸ ਉਦਯੋਗ ਲਈ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਲਈ ਖਨਿਜ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਫੈਕਟਰੀ ਸਾਈਟ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਾਰੇ ਖਨਿਜਾਂ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦੇ ਸਹੀ ਹਿਸਾਬ ਰੱਖਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਫੈਕਟਰੀ ਤੋਂ ਭੇਜੇ ਗਏ। ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਉਦਯੋਗ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਅਤੇ ਹਿਸਾਬਾਂ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਲੋੜੀਂਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਰਿਟਰਨ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।"

10 ਜੂਨ, 1992 ਨੂੰ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਰਕਾਰੀ ਆਦੇਸ਼ ਨੰਬਰ 214 ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਰੇ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਕਿ ਉਦਯੋਗਾਂ ਨੂੰ ਲੀਜ਼ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਗੈਨਾਈਟ ਕੱਟਣ ਅਤੇ ਪਾਲਿਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਸਥਾਪਿਤ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਪੀਲਕਾਰੀ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀਆਂ ਇਕਾਈਆਂ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਉਦਯੋਗਿਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਪ੍ਰਤੀਬੱਧਤਾ ਦੇ ਪੱਤਰ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਅਵਧੀ ਵਿੱਚ। ਮਦਰਾਸ ਵਿੱਚ ਭੂਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਖਾਣਾਂ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਕਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਵੈਧ ਖਾਣਾਂ ਅਤੇ ਆਵਾਜਾਈ ਵਿਆਪਕ ਸੀ, ਕਿ ਗੈਨਾਈਟ ਲੀਜ਼ਾਂ ਲਈ ਟੈਂਡਰ ਬੋਲੀਆਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਰਕਮ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿ ਗੈਨਾਈਟ ਵਪਾਰ ਵਿੱਚ ਏਕਾਧਿਕਾਰ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਪ੍ਰਵਿੱਤੀ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਗੈਨਾਈਟ ਕੱਟਣ ਅਤੇ ਪਾਲਿਸ਼ ਕਰਨ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਬਰਬਾਦੀ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਾਰੀ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਗੈਰ-ਨਵੀਨੀਕਰਣਯੋਗ ਗੈਨਾਈਟ ਸੰਭਾਵਨਾ ਦੇ ਸੰਰਕਸ਼ਣ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਭਵਿੱਖ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਅਤੇ ਵੱਡੇ ਜਨਹਿਤ ਦੇ ਹਿੱਤ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਗੈਨਾਈਟ ਇੱਕ ਕੀਮਤੀ ਖਨਿਜ਼ ਸੀ ਜੋ ਕੀਮਤੀ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ ਕਮਾਉਂਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਨਵੀਨੀਕਰਣਯੋਗ ਖਨਿਜ਼ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਦੀ ਸੰਰਕਸ਼ਣ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਬਰਬਾਦੀ ਦੇ ਉਚਿਤ ਵਰਤੋਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਅਪੀਲਕਾਰੀ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਕੀਮਤੀ ਗੈਨਾਈਟ ਜਮਾਵਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਯਥਾਰਥ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ :

"(1) ਹੁਣ ਤੋਂ ਪੇਰੰਬੋਕੇ ਜ਼ਮੀਨਾਂ 'ਤੇ ਗੈਨਾਈਟਾਂ ਦੀ ਖਾਣ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਲੀਜ਼ ਨਿੱਜੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਸਿਵਾਏ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਜੋ ਪ੍ਰਤੀਬੱਧਤਾ ਦੇ ਪੱਤਰ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਤਾਜ਼ਾ ਲੀਜ਼ਾਂ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕੰਪਨੀ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮਾਲਕੀ ਜਾਂ ਨਿਯੰਤਰਣ ਵਿੱਚ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਹੀ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ;

(2) ਪੈਰਾਡਾਈਸੇ, ਕਸ਼ਮੀਰ, ਵ੍ਰਾਈਟ, ਕੁਨਨਮ, ਪੈਹੁਰ, ਬਾਵਨੂਰ, ਬਲਾਕ, ਬਲੂ ਗੈਨਾਈਟ, ਰਾਮ ਸਿਲਕ ਅਤੇ ਰੈਂਡ ਗੈਨਾਈਟ ਦੀ ਖਾਣ ਲਈ ਰਿਆਤਵਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨਾਂ 'ਤੇ ਲੀਜ਼, ਇੱਕ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕੰਪਨੀ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮਾਲਕੀ ਜਾਂ ਨਿਯੰਤਰਣ ਵਿੱਚ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ;

(3) ਮੌਜੂਦਾ ਹਾਲਤ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲੀਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰਯੋਤਵਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਵਿੱਚ ਗੈਨਾਈਟ ਖੁਦਾਈ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਉਦਯੋਗ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਉਦਯੋਗ ਲਈ ਖਵਿੱਜ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਲਈ ਵੱਖਰਾ ਉਦਯੋਗਿਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ;

(4) ਗੈਨਾਈਟ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਾਰਾ ਵਪਾਰ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਮਿਨਰਲਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ ਰਾਹੀਂ ਚੈਨਲਾਈਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸਰਕਾਰੀ ਆਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਉਕਤ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਸੂਚਨਾ ਨੂੰ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ, ਸਾਡੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਤੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ, ਇਸ ਨੇ ਨਿਯਮ 19A ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਨਿਯਮ 8B ਅਤੇ 19B ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਨਿਯਮ 19-ਏ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ:

"19-ਏ ਰਯੋਤਵਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸਜਾਵਟੀ ਅਤੇ ਸਿੰਗਾਰਿਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਵਰਤੇਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕਾਲੇ, ਗੁਲਾਬੀ, ਲਾਲ, ਸਲੇਟੀ, ਹਰੇ, ਚਿੱਟੇ ਜਾਂ ਹੋਰ ਰੰਗਾਂ ਵਾਲੇ ਜਾਂ ਬਹੁ-ਰੰਗੀਨ ਗੈਨਾਈਟਸ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਚੱਟਾਨ ਦੀ ਖੁਦਾਈ ਲਈ ਖੁਦਾਈ ਲੀਜ਼ - ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ III ਵਿੱਚ ਉਲਟ ਕੁਝ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਰਯੋਤਵਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸਜਾਵਟੀ ਅਤੇ ਸਿੰਗਾਰਿਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਵਰਤੇਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕਾਲੇ, ਗੁਲਾਬੀ, ਲਾਲ, ਸਲੇਟੀ, ਹਰੇ, ਚਿੱਟੇ ਜਾਂ ਹੋਰ ਰੰਗਾਂ ਵਾਲੇ ਜਾਂ ਬਹੁ-ਰੰਗੀਨ ਗੈਨਾਈਟਸ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਚੱਟਾਨ ਦੀ ਖੁਦਾਈ ਲਈ ਖੁਦਾਈ ਲੀਜ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਹੋਵੇਗੀ। ਅਰਜ਼ੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਐਪੈਂਡਿਕਸ VII ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ:

ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਕਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਖਾਣ ਬਕਾਇਆ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੇ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਫਾਰਮ ਨਾਲ ਸਾਬ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਿਯਮ ਅਧੀਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨੂੰ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਕਲੈਕਟਰ ਜਾਂ ਇਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਕਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਐਪੈਂਡਿਕਸ IX ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ:

ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 10 ਜੂਨ 1992 ਤੋਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਰਯੋਤਵਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿੰਨ ਖਣਿਜਾਂ ਦੀ ਖੁਦਾਈ ਲਈ ਖੁਦਾਈ ਲੀਜ਼ ਦੇਣ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਕੰਪਨੀ ਜਾਂ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਜਾਂ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇਵੇਗੀ ਜੇ ਸਵਾਮੀਤਵ ਜਾਂ ਨਿਯੰਤਰਣ ਵਿੱਚ ਹੈ (ਅ) ਪੈਰਾਡਾਈਸੋ - (ਵਾਇਲੇਟ ਰੰਗ ਦੇ ਲਹਿਰਦਾਰ ਪੈਟਰਨ ਨਾਲ ਜੀਨੈਸਿਕ ਚੱਟਾਨ)

(b) ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਾਈਟ - (ਲੈਪਟਾਈਨ ਵਾਈਟ ਗ੍ਰੈਨਾਈਟ ਨਾਲ ਗਾਰਨੇਟ ਸਪੀਸ)

(c) ਕੁੰਨਮ, ਪੈਬੁਰ, - ਕਾਲਾ ਗ੍ਰੈਨਾਈਟ ਬਾਰੀਕ ਅਤੇ ਮੱਧਮ ਬਾਵਨੂਰ ਬਲੈਕ ਗ੍ਰੇਡ ਨਾਲ ਭੂਰੇ ਪਿਛੋਕੜ ਨਾਲ।

(d) ਬਲੂ ਗ੍ਰੈਨਾਈਟ - ਚਾਰਨੇਕਾਈਟ ਨਾਲ ਨੀਲਾ ਪਿਛੋਕੜ

(e) ਰਾਮ ਸਿਲਕ - ਲੈਪਟਾਈਨ ਨਾਲ ਪੀਲਾ ਪਿਛੋਕੜ।

(f) ਰੈੱਡ ਗ੍ਰੈਨਾਈਟ - ਪੇਰਫਿਰਿਟਿਕ ਗ੍ਰੈਨਾਈਟ ਅਤੇ ਗ੍ਰੈਨਾਈਟਸ ਨਾਲ ਲਾਲ ਪਿਛੋਕੜ।

ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਵੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਖਣਿਜ ਨੂੰ ਖਣਨ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਇਸੈਂਸ ਧਾਰਕ ਨੂੰ ਖਾਸ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਖਣਿਜ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਜਾਂ ਢੇਣ ਲਈ ਖੇਤਰ ਮੁਲਾਂਕਣ, ਸਾਇਨੀਅਰੇਜ ਫੀਸ ਜਾਂ ਮੂਰਦਾ ਕਿਰਾਇਆ ਜੇ ਵੀ ਉੱਚਾ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ॥ ਵਿੱਚ ਤੈਅ ਕੀਤੀਆਂ ਦਰਾਂ ਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਲੈਕਟਰ ਜਾਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਤੋਂ ਢੇਣ ਦੀ ਪਰਮਿਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ:

ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਵੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਖਣਿਜਾਂ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਦਿਖਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸਹੀ ਹਿਸਾਬ ਰੱਖਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਫਤਰ ਨੂੰ ਖਾਣ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਅਤੇ ਹਿਸਾਬਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਰਿਟਰਨ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਾਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।

ਇਹ ਨਿਯਮ 19A ਵਿੱਚ ਸੋਧੀ ਗਈ ਪਹਿਲੀ ਪ੍ਰੋਵਿਜੋ ਸੀ ਜਿਸ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਕਾਰਨ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਥੇ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਗ੍ਰੈਨਾਈਟ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਲਈ ਖਣਨ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਅਤੇ ਨਿਗਮਾਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇਣ ਲਈ ਬਾਧਿਤ ਸੀ।

ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਨਿਯਮ 19A ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਪ੍ਰੋਵਿਜੋ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕੰਪਨੀ ਜਾਂ ਨਿਗਮ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਤਰਜੀਹ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਬੇਲੋੜੀ ਵਿਵੇਕਸ਼ੀਲਤਾ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੀ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਰਾਜ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਦਿਲਾਇਆ ਜੋ ਕਿ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਹਿੰਦ ਸਟੋਨ ਆਦਿ, [1981] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 742 ਵਿੱਚ ਸੀ। ਮਦਰਾਸ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਕਤ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 8ਸੀ ਨੂੰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਸਮੇਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਨਿਯਮ 8ਸੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ 2 ਦਸੰਬਰ, 1977 ਤੋਂ, ਕਾਲੇ ਗ੍ਰੈਨਾਈਟ ਦੀ ਖਾਣ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਲੀਜ਼ ਨਿੱਜੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਖੁਦ ਕਾਲੇ ਗ੍ਰੈਨਾਈਟ ਦੀ ਖਾਣ ਵਿੱਚ ਲੱਗ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਿਗਮ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕਾਲੇ ਗ੍ਰੈਨਾਈਟ ਦੀ ਖਾਣ ਲਈ ਲੀਜ਼ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 2 ਅਧੀਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਐਲਾਨ ਨੂੰ ਸੰਦਰਭਿਤ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ "ਇਹ ਜਨਹਿਤ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਖਾਣਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮਨ ਅਤੇ ਖਣਿਜਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਇਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰ ਆਪਣੇ ਕੰਟਰੋਲ ਹੇਠ ਲਵੇ।" ਜਨਹਿਤ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਜਿਸ ਨੇ ਸੰਸਦ ਨੂੰ ਇਹ ਐਲਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਖਾਣਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮਨ

ਅਤੇ ਖਨਿਜਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਸਬੰਧੀ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਰਬੋਚ ਵਿਚਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਸੰਸਦ ਦੀ ਨੀਤੀ ਇਸ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤੋਂ ਸਪਸ਼ਟ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਿਸਦੀ ਸੀ। ਇਹ ਖਨਿਜਾਂ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਅਤੇ ਸਮਝਦਾਰੀ ਅਤੇ ਵਿਵੇਕਪੂਰਣ ਦੇਹਨ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਸਮੁਦਾਇਕ ਨੂੰ ਅਧਿਕਤਮ ਲਾਭ ਮਿਲ ਸਕੇ। ਅਧੀਨ ਵਿਧਾਨ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਗਵਾਈ ਅਤੇ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਲਈ ਸਪਸ਼ਟ ਸੰਕੇਤ ਸਨ। ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਇਸ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਕਿ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਨਿੱਜੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕਾਲੇ ਗੈਨਾਈਟ ਦੀ ਖਾਣ ਲਈ ਲੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮਨਾਹੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਖੁਦ ਕਾਲੇ ਗੈਨਾਈਟ ਦੀ ਖਾਣ ਵਿੱਚ ਲੱਗਣ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਿਗਮ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕਾਲੇ ਗੈਨਾਈਟ ਦੀ ਖਾਣ ਲਈ ਲੀਜ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਚਲੀ ਗਈ ਸੀ।

ਅਜਿਹੇ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਨਿਯਮ ਵਜੋਂ ਦੇਖਣਾ, ਅਧੀਨ ਵਿਧਾਨ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਦਾ ਬਹੁਤ ਸੰਕੀਰਣ ਨਜ਼ਰੀਆ ਲੈਣਾ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਐਕਟ ਦੀ ਘੋਸ਼ਿਤ ਨੀਤੀ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸੋਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਖਨਿਜ ਦਾ ਦੇਹਨ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਖੇਤਰ ਦੁਆਰਾ ਸਭ ਤੋਂ ਬੋਹਤਰ ਅਤੇ ਸਮਝਦਾਰੀ ਭਰਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਧੀਨ ਵਿਧਾਨ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਅਜਿਹੇ ਖਨਿਜ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਦੇਹਨ ਨੂੰ ਮਨਾਹੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਨਿਯਮ ਬਣਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਦੁਰਲੱਭ ਖਨਿਜ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੰਭਾਲ ਅਤੇ ਸਮਝਦਾਰੀ ਭਰਿਆ ਦੇਹਨ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਅਸਰਦਾਰ ਤਰੀਕਾ ਰਾਜ ਜਾਂ ਇਸ ਦੀਆਂ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦੇਹਨ ਨੂੰ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣਾ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦੇਹਨ ਨੂੰ ਮਨਾਹੀ ਕਰਨਾ ਸੀ। "ਜੇ," ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਤੁਸੀਂ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਸੰਭਾਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੁਣੇ ਮਨਾਹੀ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ। ਅਸੀਂ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਕਿ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮਨਾਹੀ ਕਰਨਾ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 15 ਦੁਆਰਾ ਸੋਚੇ ਗਏ ਨਿਯਮਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ।"

ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਅਤੇ ਨਿਗਮਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਖਾਣਕਾਰਾਂ ਦੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਵਿੱਚ ਵੈਧ ਵਿਭੇਦ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਉਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਨੇੜਲਾ ਸੰਬੰਧ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਗੱਭੀਰ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਦੁਰਲੱਭ ਅਤੇ ਕੀਮਤੀ ਖਨਿਜ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਦੇਹਨ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ, ਇਹ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ, ਛੋਟੇ ਖਨਿਜਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਅਥ

ਪਹਿਲੀ ਪ੍ਰੋਵਿਜ਼ੋ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਚੁਣੌਤੀ ਰੂਲ 19-ਏ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਮਨਮਾਨੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਜਾਂ ਨਿਗਮਾਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ। ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਰਾਜ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਐਪੈਂਡਿਕਸ ਐਕਸ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦਿਵਾਇਆ। ਐਪੈਂਡਿਕਸ ਐਕਸ ਵਿੱਚ ਖੁਦਾਈ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਫਾਰਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਰੂਲ 3 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ, ਕਿ ਉਹ ਜਾਂ ਤਾਂ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ ਜਾਂ ਇੱਕ ਫਰਮ ਜਾਂ ਕੰਪਨੀ। ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦੀ ਕੋਮੀਅਤ ਜਾਂ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਜਾਂ ਇਨਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਥਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਦੱਸਣਾ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਸ ਦਾ ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਪੇਸ਼ਾ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੀ ਕਿਸਮ ਵੀ। ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਣਾ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉਸ ਨੇ ਰੂਲ 3 ਅਨੁਸਾਰ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹਲਫਨਾਮਾ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਕੋਈ ਖਾਣ ਬਕਾਇਆ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਣਾ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉਸ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਖਨਿਜ ਨੂੰ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਇਜਾਜ਼ਤ ਮੰਗ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਹ ਕਿੰਨੀ ਮਾਤਰਾ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਇਸ ਨੂੰ ਖੁਦਾਈ ਅਤੇ ਢੇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਣਾ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਖਨਿਜ ਨੂੰ ਕਿਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਲੋੜੀਂਦੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼, ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਫਾਰਮ ਨੂੰ ਰੂਲ 3 ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਨ ਨਾਲ ਮੁਹੱਈਆ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਸਾਫ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕੰਪਨੀ ਜਾਂ ਨਿਗਮ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਸਭ ਕੁਝ ਬਰਾਬਰ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਰਕਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਉਕਤ ਫਾਰਮ ਦੁਆਰਾ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੰਗੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਹਨ।

ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਕੀਲਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਕੰਪਨੀ ਜਾਂ ਨਿਗਮ ਇੱਕ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਟੁਕੜੇ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਲਈ ਆਜ਼ਾਦ ਸੀ ਪਰ ਦੂਜੇ ਲਈ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਕਿ ਉਕਤ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕੰਪਨੀ ਜਾਂ ਨਿਗਮ ਲਈ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਸਨ। ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਔਖਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਕੰਪਨੀ ਜਾਂ ਨਿਗਮ ਉਕਤ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮੁਹੱਈਆ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਵਪਾਰਕ ਉਦਯੋਗਾਂ ਵਜੋਂ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵਪਾਰਕ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਗਵਾਈ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਭਲਾਈ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨਗੇ।

ਇਹ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਨਿਯਮ 19ਏ ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਜੇ ਜੀ.ਓ. ਨੰਬਰ 214 ਵਿੱਚ ਉਲੇਖਿਤ ਹੈ, ਕੋਈ ਸੰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਦਾਵਾ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਨਿਯਮ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕੰਪਨੀ ਜਾਂ ਨਿਗਮ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਗੈਨਾਈਟ ਦੀ ਖਾਣ ਦਾ ਨਿਯੰਤਰਣ ਬਿਹਤਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਹੁੰਦੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਹਿੰਦ ਸਟੇਨ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇਹ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ 10 ਜੂਨ, 1992 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਿਯਮ 19-ਏ ਸੀ, ਉਹ ਬਿਨੈਕਾਰ ਜੋ ਖੱਡ ਲੀਜ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਯੋਗ ਸਨ, ਉਹ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਇੱਕ ਮੌਜੂਦਾ ਪਾਲਿਸ਼ਿੰਗ ਯੂਨਿਟ ਸੀ ਜਾਂ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਉਦਯੋਗਿਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਸੀ ਇੱਕ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ। ਕੋਈ ਨਿੱਜੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਨੀਤੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪਾਲਿਸ਼ਿੰਗ ਯੂਨਿਟਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਖੱਡ ਲੀਜ਼ਾਂ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਨਿਯਮ 19ਏ ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ, ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਮੁਸ਼ੀਬਤ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ। ਨਿਯਮ 19-ਏ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਤਾਂ ਜੋ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਜਾਂ ਨਿਗਮਾਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕੇ, ਇਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਸੀ। ਇਹ ਮਨਮਾਨੀ ਸੀ ਅਤੇ, ਵਾਅਦਾ ਖਿਲਾਫੀ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤ ਨੂੰ ਵੀ ਲਾਗੂ ਕਰਦਿਆਂ, ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। 10 ਜੂਨ, 1992 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਿਯਮ 19-ਏ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉਲੇਖ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਾਅਦਾ ਜਾਂ ਪ੍ਰਤੀਨਿਯਤਵ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਇਸ ਲਈ, ਵਾਅਦਾ ਖਿਲਾਫੀ ਦਾ ਸਿਦਾਂਤ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ; ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗੈਨਾਈਟ ਦੀ ਖਾਣ ਦੀ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਬਦਲਣ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕੋਈ ਮਨਮਾਨੀ ਹੈ।

ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਕੀਲਾਂ ਨੇ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਗੈਨਾਈਟ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਨਾਲ ਨਾਲ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਖਨਿਜ ਵੀ ਹੈ, ਇਸ ਦੇ ਅੰਤਮ ਉਪਯੋਗ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ; ਜੇਕਰ ਇਸ ਨੂੰ ਉਦਯੋਗਿਕ ਜਾਂ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਇੱਕ ਇਮਾਰਤੀ ਪੱਥਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਖਨਿਜ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਵੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਅਧੀਨ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਛੋਟੇ ਖਨਿਜਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੀ "ਖੱਡ ਅਤੇ ਖਾਣ ਲੀਜ਼ਾਂ" ਦੇ ਅਨੁਦਾਨ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਵਿਨਿਯਮਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਉਕਤ ਨਿਯਮ ਕੇਵਲ ਛੋਟੇ ਖਨਿਜਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਇੱਥੇ ਚਿੰਤਤ ਹਾਂ, ਉਹ ਹਨ ਜੋ ਛੋਟੇ ਖਨਿਜਾਂ ਦੀ ਖੁਦਾਈ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਦਾਵਾ ਨਿਯਮ 19ਏ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਕੀਲਾਂ ਨੇ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਨਿਯਮ 19ਏ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਪ੍ਰਵਾਈਜ਼ੇ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸ਼ਰਤ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਕਾਰਨ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖਰਾਬ ਸੀ। ਇਹ ਦਾਵਾ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24ਏ ਦਾ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ। ਇਸ ਅਧੀਨ ਉਕਤ ਐਕਟ ਜਾਂ ਇਸ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਖਾਣ ਲੀਜ਼ ਦਾ ਧਾਰਕ ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਅਤੇ ਖਾਣ ਕਾਰਜ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਲੀਜ਼ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਾਰਜਾਂ ਕਾਰਨ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਨੁਕਸਾਨ ਜਾਂ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਲੀਜ਼ ਦਾ ਧਾਰਕ ਕਿਸੇ ਇਮਾਰਤ ਜਾਂ ਘੇਰੇ ਗਏ ਅੰਗਣ ਜਾਂ ਬਾਗ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਹੀ ਕਬਜ਼ੇਦਾਰ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17A(2) ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਧਾਨਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ 'ਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਪ੍ਰਵਿਜ਼ੇ ਦੁਆਰਾ ਰੂਲ 19A ਦੇ ਚੱਕਰਵਿਊਹ 'ਚ ਫਸਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਧਾਰਾ 17A(2) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ:

"ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ, ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਾਲ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਖੇਜ ਲਾਇਸੈਂਸ ਜਾਂ ਖਾਣ ਲੀਜ਼ ਅਧੀਨ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਨਾ ਰੱਖੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਕੰਪਨੀ ਜਾਂ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ, ਜੋ ਇਸਨੂੰ ਜਾਂ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮਾਲਕੀ ਜਾਂ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਖੇਜ ਜਾਂ ਖਾਣ ਕਾਰਜਾਂ ਲਈ ਰਿਜ਼ਰਵ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਇਹ ਐਸਾ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ, ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ 'ਚ ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ, ਅਜਿਹੇ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਸਰਹੱਦਾਂ ਅਤੇ ਉਹ ਖਨਿਜ ਜਾਂ ਖਨਿਜ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਰਿਜ਼ਰਵ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਨੂੰ

ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰੇਗੀ।"

ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਖੇਤਰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਖਾਣ ਕਾਰਜਾਂ ਲਈ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕੰਪਨੀ ਜਾਂ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਰਿਜ਼ਰਵ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਜਦੋਂ ਅਜਿਹਾ ਖੇਤਰ ਨੋਟੀਫਾਈ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਨੋਟੀਫਾਈ ਨਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖਨਿਜ ਜਾਂ ਖਨਿਜਾਂ ਦਾ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਰੂਲ 19A ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਪ੍ਰੋਵਿਜ਼ੋ ਨਿਜੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਖਾਣ ਲੀਜ਼ਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ, ਪਰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਲੀਜ਼ਾਂ ਲਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਲਈ, ਜਿੱਥੇ ਇਕੋ ਜਿਹੇ ਖਾਣ ਲੀਜ਼ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਖਨਿਜਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਹਨ, ਸਭ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਸਮਝਦੇ ਹੋਏ ਰੂਲ 3 ਅਤੇ ਐਪੈਂਡਿਕਸ X ਦੇ ਫਾਰਮ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਕ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕੰਪਨੀ ਜਾਂ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਰੂਲ 19A ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਪ੍ਰੋਵਿਜ਼ੋ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 17A(2) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੀ ਚੱਕਰਵਿਊਹ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਸੋਧੇ ਗਏ ਨਿਯਮ 19-ਏ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ 'ਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਤਰਕਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਹਮਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਹਮਲੇ 'ਚ ਕੋਈ ਸਾਰ ਨਹੀਂ ਲੱਭਦੇ।

ਅਸੀਂ ਇਸ ਨਜ਼ਰੀਏ ਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰੂਲ 19-ਏ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਪ੍ਰੋਵਿਜ਼ੋ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਤਿਕ੍ਰਮਣ ਕਰਾਰ ਦਿੰਦਿਆਂ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਨਿਯਮ 8ਡੀ ਅਤੇ 19ਬੀ:

ਨਿਯਮ 8ਡੀ ਅਤੇ 19ਬੀ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਆਦੇਸ਼ ਨੰਬਰ 214 ਮਿਤੀ 10 ਜੂਨ, 1992 ਦੁਆਰਾ ਉਕਤ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੋ ਨਿਯਮ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਹਨ, ਸਿਵਾਏ ਇਸ ਦੇ ਕਿ ਨਿਯਮ 8ਡੀ ਸੈਕਸ਼ਨ II ਵਿੱਚ ਹੈ ਜੋ ਸਰਕਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜਿਥੇ ਖਨਿਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਿਯਮ 19ਬੀ ਸੈਕਸ਼ਨ III ਵਿੱਚ ਹੈ ਜੋ ਰਯੋਤਵਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜਿਥੇ ਖਨਿਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਨਿਯਮ 19ਬੀ ਨੂੰ ਉਦਯੋਗਿਕ ਕਰਨਾ ਕਾਫੀ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:

"19-ਬੀ. ਕਾਲੇ, ਲਾਲ, ਗੁਲਾਬੀ, ਸਲੇਟੀ, ਹਰੇ, ਚਿੱਟੇ ਜਾਂ ਹੋਰ ਰੰਗਾਂ ਵਾਲੇ ਜਾਂ ਬਹੁ-ਰੰਗੀਨ ਗ੍ਰੈਨਾਈਟਸ ਜਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਚੱਟਾਨ ਜੋ ਸਜਾਵਟੀ ਅਤੇ ਸਜਾਵਟੀ ਪੱਥਰਾਂ ਵਜੋਂ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਉਪਯੁਕਤ ਹੈ, ਦੀ ਖੁਦਾਈ ਪਰਮਿਟ ਧਾਰਕ, ਆਦਿ ਦੁਆਰਾ -

(1) ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗੱਲ ਤੋਂ ਬਾਵਜੂਦ, 10 ਜੂਨ, 1992 ਤੋਂ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਰ ਇੱਕ ਪਰਮਿਟ ਧਾਰਕ ਜਿਸ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਜਿਸ ਦੀ ਅਦਾਲਤੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ, ਨੇ ਕਾਲੇ, ਲਾਲ, ਗੁਲਾਬੀ, ਸਲੇਟੀ, ਹਰੇ, ਚਿੱਟੇ ਜਾਂ ਹੋਰ ਰੰਗਾਂ ਵਾਲੇ ਜਾਂ ਬਹੁ-ਰੰਗੀਨ ਗ੍ਰੈਨਾਈਟਸ ਜਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਚੱਟਾਨ ਜੋ ਸਜਾਵਟੀ ਅਤੇ ਸਜਾਵਟੀ ਪੱਥਰਾਂ ਵਜੋਂ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਉਪਯੁਕਤ ਹੈ, ਦੀ ਖੁਦਾਈ ਲਈ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕੰਪਨੀ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮਾਲਕੀ ਜਾਂ ਨਿਯੰਤਰਣ ਵਿੱਚ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਵੇਗੀ, ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

(2) ਜਿਥੇ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ-

(i) ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ, ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਕੀਮਤ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ;

(ii) ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕੰਪਨੀ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮਾਲਕੀ ਜਾਂ ਨਿਯੰਤਰਣ ਵਿੱਚ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ, ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਕੀਮਤ ਉਕਤ ਕੰਪਨੀ ਜਾਂ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

"ਇਸ ਉਪ-ਨਿਯਮ ਅਧੀਨ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਮੁੱਲ ਤੈਅ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਉਚਿਤ ਬਾਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।"

ਉਸੇ ਦਿਨ ਜਦੋਂ ਨਿਯਮ 8ਡੀ ਅਤੇ 19ਬੀ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਯਾਨੀ 10 ਜੂਨ, 1992 ਨੂੰ, ਸਰਕਾਰੀ ਆਦੇਸ਼ ਨੰਬਰ 216 ਵੀਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਨੇ ਦੋ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਨਾਨਾਂ ਅਧੀਨ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਮਿਨਰਲਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ, ਇੱਕ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕੰਪਨੀ, ਖੁਦਾਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਲੇ, ਲਾਲ, ਗੁਲਾਬੀ, ਸਲੇਟੀ, ਹਰੇ, ਚਿੱਟੇ ਜਾਂ ਹੋਰ ਰੰਗਾਂ ਵਾਲੇ ਜਾਂ ਬਹੁ-ਰੰਗੀਨ ਗ੍ਰੈਨਾਈਟ ਜਾਂ ਸਜਾਵਟੀ ਅਤੇ ਸਜਾਵਟੀ ਪੱਥਰਾਂ ਵਜੋਂ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਉਪਯੁਕਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੱਟਾਨ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰੇਗੀ।

ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਯਮ 8ਡੀ ਅਤੇ 19ਬੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਨੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਗ੍ਰੈਨਾਈਟ ਦੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਜਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਵਪਾਰ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਇਹ ਖੁਦਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਸੀ। ਧਾਰਾ 15 ਨੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਗ੍ਰੈਨਾਈਟ ਲਈ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਮੁੱਲ ਤੈਅ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਰਾਜ ਦੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਨਿਯਮ 8ਡੀ ਅਤੇ 19ਬੀ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਵੈਧ ਸਨ। ਉਸ ਨੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 15(ੳ) ਅਧੀਨ ਰਾਜ ਦੀ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਿਯਮ 8ਡੀ ਅਤੇ 19ਬੀ ਨੂੰ ਸਮਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਵਿਆਪਕ ਸੀ।

ਉਕਤ ਐਕਟ ਨੂੰ ਖਾਨਾਂ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਤੇ ਖਨਿਜਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਹੇਠ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਨਿਯਮਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਐਲਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਜਨਹਿਤ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਖਾਨਾਂ ਦਾ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਤੇ ਖਨਿਜਾਂ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਉਕਤ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਨੁਸਾਰ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਹੇਠ ਲਿਆ ਜਾਵੇ। ਧਾਰਾ 13 ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਖਨਿਜਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਖੋਜ ਲਾਇਸੈਂਸਾਂ ਅਤੇ ਖਨਿਜ ਲੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਅਨੁਦਾਨ ਲਈ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 15 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਖਾਨ ਲੀਜ਼ਾਂ, ਖਨਨ ਲੀਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਖਨਿਜ ਰਿਆਇਤਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਛੋਟੇ ਖਨਿਜਾਂ ਲਈ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (1ੲ) ਧਾਰਾ 15 ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਉਹ ਮਾਮਲੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਕਿਸ ਵਿਅਕਤੀ ਵਲੋਂ ਅਤੇ ਕਿਸ ਢੰਗ ਨਾਲ ਖਾਨ ਲੀਜ਼, ਖਨਨ ਲੀਜ਼ ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ; ਇਸ ਲਈ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਫੀਸ; ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਸਮਾਂ ਅਤੇ ਫਾਰਮ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਬਣਾਈ ਜਾਣੀ ਹੈ; ਉਹ ਮਾਮਲੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸੇ ਦਿਨ ਉਸੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ; ਲੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਜਾਂ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ; ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ; ਲੀਜ਼ਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ; ਕਿਰਾਏ ਅਤੇ ਹੋਰ ਚਾਰਜਾਂ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਣ ਅਤੇ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਉਹ ਸਮਾਂ ਜਦੋਂ ਉਹ ਅਦਾਇਗੀ ਯੋਗ ਹਨ; ਤੀਜੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ; ਵਨਸਪਤੀ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ; ਲੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਸੜਕਾਂ, ਬਿਜਲੀ ਟਰਾਂਸਮਿਸ਼ਨ ਲਾਈਨਾਂ, ਆਦਿ ਦੀ ਉਸਾਰੀ, ਰੱਖ-ਰਖਾਵ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ; ਬਣਾਏ ਰੱਖੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਰਜਿਸਟਰਾਂ ਦਾ ਫਾਰਮ; ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਅਤੇ ਬਿਆਨਾਂ ਅਤੇ ਕਿਸ ਨੂੰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਹਨ; ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ। ਉ ਦੀ ਧਾਰਾ (ੳ) ਉਪ-ਧਾਰਾ (IA) ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ, "ਕੋਈ ਹੋਰ ਮਾਮਲਾ ਜੋ ਹੋਣਾ ਜਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਇਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇਸ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੋਵੇਗਾ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸਾਰੇ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਜਾਣ ਰੋਕਥਾਮ ਦੁਆਰਾ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਅਤੇ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਵਿਕਾਸ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨਾ ਜੋ ਸੰਭਾਵਨਾ ਜਾਂ ਮਾਈਨਿੰਗ ਕਾਰਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਉਪਰੇਸ਼ਨ

ਨਿਯਮ 8ਡੀ ਅਤੇ 19ਬੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕੰਪਨੀ ਜਾਂ ਨਿਗਮ ਨੂੰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਕਰੇ, ਖੁਦਾਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਗ੍ਰੈਨਾਈਟ ਜਾਂ ਹੋਰ ਚੱਟਾਨ ਜੋ ਸਜਾਵਟੀ ਜਾਂ ਸਜਾਵਟੀ ਮਕਸਦਾਂ ਲਈ ਉਪਯੁਕਤ ਹੋਣ, ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਹਰ ਪਰਮਿਟ-ਧਾਰਕ ਦੁਆਰਾ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕੰਪਨੀ ਜਾਂ ਨਿਗਮ ਨੂੰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਕੀਮਤ ਤੈਅ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਆਦੇਸ਼ ਨੰਬਰ 214 ਮਿਤੀ

10ਵੀਂ ਜੂਨ, 1992 ਵਿੱਚ ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਦੇਸ਼ ਗ੍ਰੈਨਾਈਟ ਸ੍ਰੋਤਾਂ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਰਨਾ ਹੈ।

ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ਕਿ ਗ੍ਰੈਨਾਈਟ ਦੇ ਸ੍ਰੋਤਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰੈਨਾਈਟ ਦੀ ਖੁਦਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸਦੀ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਕੀਮਤ ਤੈਅ ਕਰਕੇ ਕਿਵੇਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਕਿਸੇ ਵੀ ਛੋਟੇ ਖਨਿਜ ਨੂੰ ਖੁਦਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਨ ਲਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਧੀਨ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ, ਧਾਰਾ 15 ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਢੰਗ ਵਿੱਚ ਸੀਮਿਤ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਛੋਟੇ ਖਨਿਜ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਅਤੇ ਵਿਕਰੀ ਮੁੱਲ ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਧਾਰਾ 15 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1ਏ) ਦੀ ਧਾਰਾ (ੳ) ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਧਾਰਾ ਕੇਵਲ ਖਾਣ ਅਤੇ ਖਨਨ ਲੀਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਖਨਿਜ ਰਿਆਇਤਾਂ ਦੇ ਗ੍ਰਾਂਟ ਦੇ ਨਿਯਮਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਖੋਦੇ ਗਏ ਖਨਿਜਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਨਿਯਮਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਲਈ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੂਲ 8ਡੀ ਅਤੇ 19ਬੀ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਸਹੀ ਸੀ। ਇਹ ਨਿਯਮ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਕਾਰਨ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਇਹ ਵੀ ਸਹੀ ਸੀ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਆਦੇਸ਼ ਨੰਬਰ 214 ਨੂੰ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਜਿਸ ਨੇ ਇਹ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਆਦੇਸ਼ ਨੰਬਰ 216 ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਨਤੀਜਤਨ, ਇਹ ਅਪੀਲਾਂ ਕੁਝ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਹੈ ਕਿ ਰੂਲ 19ਏ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਆਦੇਸ਼ ਨੰਬਰ 214 ਦੁਆਰਾ 10ਵੀਂ ਜੂਨ, 1992 ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ, ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਖਰਾਬ ਹੈ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਹੈ ਕਿ ਰੂਲ 8ਡੀ ਅਤੇ 19ਬੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਖਰਾਬ ਹਨ। ਇਹ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਵੀ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਆਦੇਸ਼ ਨੰਬਰ 214 ਦੀ 10ਵੀਂ ਜੂਨ, 1992 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਿੱਚ, ਜਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਇਹ ਰੂਲ 8ਡੀ ਅਤੇ 19ਬੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਆਦੇਸ਼ ਨੰਬਰ 216 ਦੀ 10ਵੀਂ ਜੂਨ, 1992 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਿੱਚ, ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਖਰਾਬ ਹਨ।

ਖਰਚੇ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਏ.ਜੀ.

ਅਪੀਲਾਂ ਨਿਪਟਾਈਆਂ ਗਈਆਂ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Vasu Gupta
Advocate